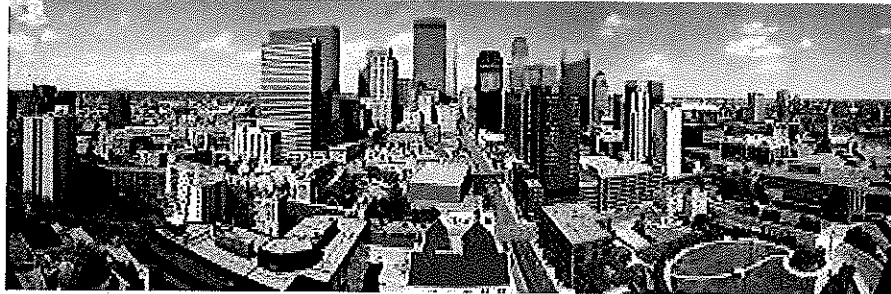

Rapport från studiebesök i Minneapolis 15-22 oktober 2010: Somalier i svenskbyggd. Vad kan vi lära?

Deltagare:	Bo Sundin (m)	Ordförande Rinkeby-Kista SDN
	Abebe Hailu (s)	Vice ordförande Rinkeby-Kista SDN
	Rahma Dirie (m)	ersättare Rinkeby-Kista SDN
	Anki Erdmann (v)	ersättare Rinkeby-Kista SDN

Vi var en grupp svenskar på 23 pers, där vi var politiker, tjänstemän eller projektledare.

Vi hade med oss professor Benny Carlsson som har tidigare gjort forskning och jämförelse mellan somalier i Sverige och somalier i Minneapolis. Han har skrivit boken - Somalier i Minneapolis: En dynamisk affär.

Man talar också mycket om Minnesota i USA, där den somaliska gruppen i hög grad har lyckats etablera sig på arbetsmarknaden och som egna företagare. Vi fick betrakta somaliernas framgångsrika etablering i Minneapolis med svenska ögon. Somalier där är verkligen utåtriktade framgångsrika, optimistiska och har en mycket bättre socioekonomisk position till skillnad från vad många somalier i Sverige har. Det var också inspirerande att se somalier som har åstadkommit mycket och som kände sig delaktiga i det nya samhället. Somalier i USA har blivit amerikaner. Intrycken från Minneapolis är blandade. Å ena sidan ser vi många små företag, som somalier har startat. De har små egna malls, affärscentrum med en mängd småbutiker. Det är mest klädbutiker, väldigt många klädbutiker med identiska kläder. Sen finns det bokhandlar, försäkringsbolag, resebyråer, mattaffärer, restauranger, caféer och juvelerare. Å andra sidan är villkoren i USA hårda, men livet kan bli bra för många som kan uppnå sina drömmar.

I USA välkomnas invandrare och hela deras historia och land bygger på invandring. De nya som kommer till USA blir en del av det amerikanska samhället (folket) fortare än i Sverige. Somalier har här smält in i det amerikanska. Man ser sig som amerikanare och är drabbade av den omtalade "the American Dream", om möjligheten att lyckas bara man kämpar.

Två hem... en dröm. Alla älskar sitt land och är amerikaner med rötter i olika länder.

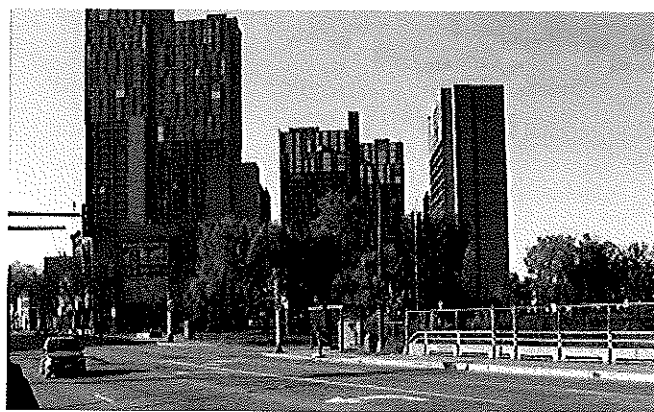
I Sverige är det många vi möter som inte vill se sig som svenskar. De känner sig inte alltid som en del av det svenska samhället. Här har vi mycket att lära av det amerikanska samhället.

Vad behöver vi göra för att somalier (och andra invandrargrupper), som är födda i Sverige, skall accepteras som svenskar och bemötas som svenska invånare i Sverige?

- Funderingar:
- Efter hur många generationer och integrationsåtgärder kan invandrare kalla sig svenska?
 - Barn, som är födda och uppväxta i Sverige, får frågan om hur det känns att invandra till Sverige. Varför?
 - Hur ofta hör man inte i media talas om invandrabarnen och deras problem som belastning för samhället. Varför så sällan i ett positivt sammanhang?
 - Människor är unika och besitter en otrolig kapacitet och har förmågan att anpassa sig till nya situationer. Men människor är också individer och ingen individ är en annan lik.

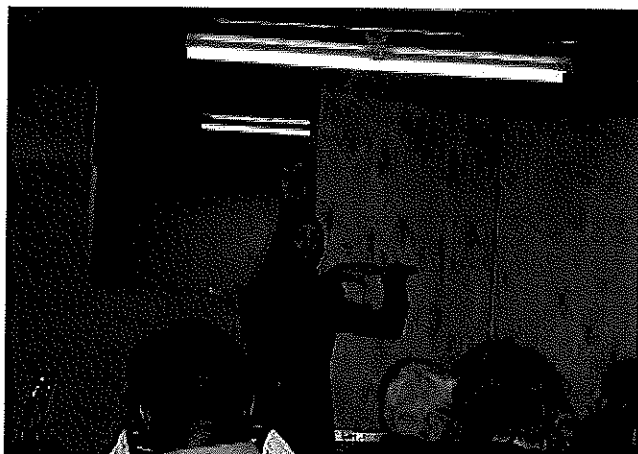

Nybyggda bostäder

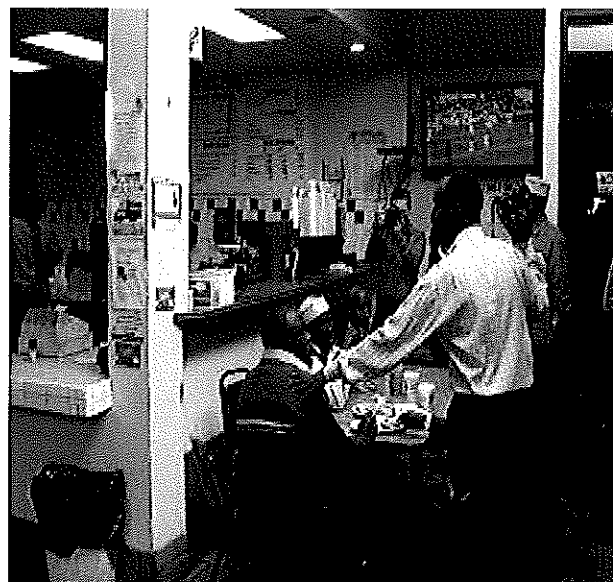
Stora bostadsfastigheter

Borgmästaren i Minneapolis R.T. Ryback poängterade vikten av stadens nära samarbete med ADC, med satsning på upprustning, jobb, utbildning lokalt och på unga entreprenörer. Minnesota har inrättat en fond för att låna ut pengar utan ränta. (lån + vinst återbetalas) Det finns även ett avtal med en större bank, som lånar ut pengar på liknande villkor.

Nimco Ahmed, ung somalier, är borgarrådssekreterare

Vi besökte shoppingcenter Karmel där **Jarmal Hashi** har byggt upp en verksamhet med restauranger. De somaliska entreprenörerna kommer igång snabbt, (kräver inte språket omgående) som till exempel företagare i köpcentra (=Bazaar). Dessa företag är öppna på kvällen och många av dem har annat jobb på dagen. Hela familjen jobbar ofta i den egna verksamheten.

Vi tror verkligen att somalier kan etablera sig i Sverige och bli framgångsrika. Jag tycker att den bästa satsningen en människa kan göra för sitt eget liv och samhället är genom att investera i en utbildning. Det är aldrig fel att utbilda sig – tvärt om. Man utvecklas som människa både socialt och kulturellt, får större humankapital och kan påverka sina livschanser

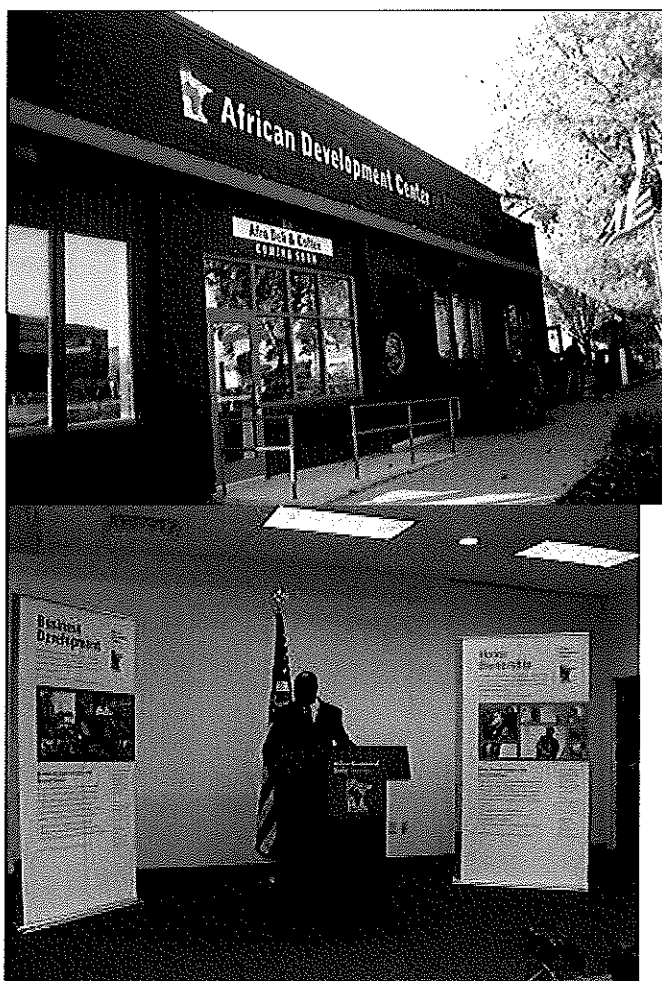
Vi tror att man ska fortsätta att satsa på att de unga ska få utbildning, men att äldre måste räkna med att börja om från början även om de har hög utbildning i bagaget. En av de viktigaste utbildningarna är att lära sig svenska, för att växa in i det svenska samhället och för att klara arbetslivets villkor.

Nyckelord för framgång:

1. Språket (=lära sig svenska)
- 2 Ekonomi (=egen försörjning genom arbete)
- 3 Starta eget företag (små)
4. Utbildning (=kunskap)
5. Äga sin bostad (ordna med lån utan "ränta")

Vi har bland annat besökt **African Development Center.**

En av förklaringarna till många somaliers framgång är stödet från ADC. Det är en organisation som hjälper de somalier som varit i USA ett tag och som man uttrycker det: "vill börja investera i det amerikanska samhället". Organisationen är både en bank för mindre lån till dem som vill starta företag, men också ett rådgivningscenter där man hjälper till med affärsutveckling. Man ordnar workshops och tränar folk i hur man gör affärer och startar företag. De ger assistans och knyter kontakter med banker och lokala myndigheter.

Hussein Samatar, VD

De har också workshops om hur ekonomin i allmänhet fungerar i landet, samt om deras privatekonomiska frågor. Ytterligare ett område de jobbar med är sitt bostadsägande. Man talar mycket om vikten av att äga sin bostad – lägenhet eller hus. Det ger en tydlig signal till en själv och samhället att man är en självklar del av det, att man slagit sig ner här och ämnar stanna.

1200 startade nya företag och 60 % av företagen leds av kvinnor.

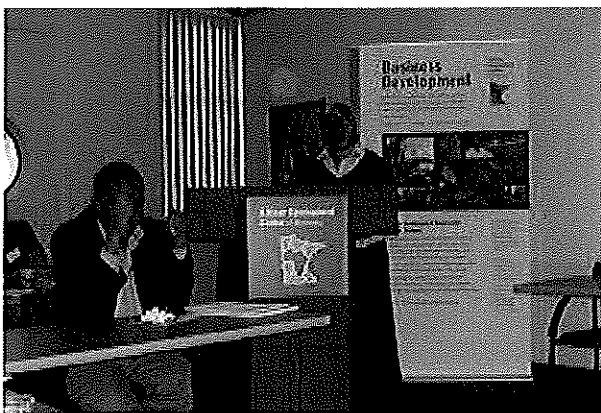
I dag har över 60 % av somalierna i USA jobb.(20-64 år), både män och kvinnor

Med lån (och mikrolån) på sina villkor skapas förutsättningar för tillväxt för denna grupp.

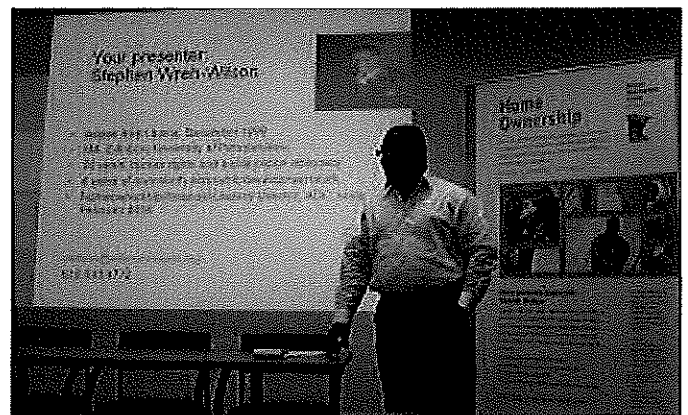
Ett uttryck som har myntats av ADC är:

Små lån Stor tillväxt

Sida 5 (5)

Företagsutbildning

Att äga sin bostad

Vi har även varit i de gamla svenskbygderna i Minnesota, som nu även befolkas av nyanlända somalier. Svensk tradition har bevarats i "svenskbygden" Vi fick även se hur den svenska "invandrargruppen" för 150 år sedan, behållit sina svenska traditioner kombinerat med sin amerikanska identitet fram till idag.

Det var givande att träffa svenskar som immigrerat till USA. Att se hur de håller fast vid sina svenska traditioner. Hur de bosatte sig på ett visst område med sina egna landsmän precis som invandrare gör idag när de kommer till Sverige. De är mer religiösa och väldigt måna om sina svenska traditioner.

Vad kan vi lära av detta besök:

Om vi (etablerade) kraftsamlar för de nya grupperna hos oss kan de nå framgång i det svenska samhället.

- Satsa på språket för barn/unga och vuxna. (=lära sig svenska)
- Satsa på jobb och egenförsörjning. Starta eget eller lönearbeta.
- Satsa på utbildning (=kunskap) för barn och ungdomar.
- Finna förebilder i gruppen. Lyfta fram de som lyckas.
- Äga sin bostad (ordna med lån utan "ränta")
- Mötesplatser mellan nya och "gamla" svenskar.

Kista november 2010

Bo Sundin (m)

(vid pennen)